Proletari din toate ţările, uniţi-vă !
La luptă pentru cauza Partidului Comunist Român, fii gata !

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Anul XVII nr. 41 (1085) * miercuri 12 octombrie 1966 * 8 pag. 30 bani

Bucuria rodului îmbelşugat

Culesul viilor ! Priveşti cu drag strugurii mari cît porumbelul, boabele aurii sau negre ca fraga...

Zeci de fete şi băieţi îi culeg cu grijă, să nu cadă nici un bob. Rodul bogat al viilor din acest an îi îndeamnă la muncă rodnică, cu spor. Vor să arate părinţilor lor, cooperatori, că ştiu să le fie... urmaşi. Numai într-o singură zi, 55 de pionieri şi elevi din clasele a V-a — a VII-a au cules aproape 2 000 kg struguri. Hărnicia lor e dovada bucuriei rodului îmbelşugat.

Prof. I. ODEŢEANU
Şcoala generală, comuna Saligny, raionul Medgidia

DIN NOU LA DRUM

„Ce activităţi să organizăm în acest an pentru a putea obţine rezultate bune la învăţătură şi, totodată, să ne petrecem cît mai plăcut şi folositor timpul liber ? Cum şi cît să ne cultivăm pasiunile ? Ce anume să păstrăm din experienţa anilor trecuţi ?" Sînt numai cîteva din întrebările pe care şi le pun în aceste zile pionierii din întreaga ţară. Şi, pe lîngă acestea, încă una, de răspunsul căreia depinde în mare măsură buna rezolvare a celorlalte: „Pe cine vom alege ca preşedinte de detaşament ? Dar de unitate ?"

Vreţi să aflaţi cîteva răspunsuri date încă de pe acum de pionierii din trei şcoli ? Le găsiţi în pagina a doua.

ACŢIUNEA „IZVORUL CRISTALIN"

Pădurea i-a primit — ca şi în alte dăţi — cu iarba şi frunzele înrourate, cu mireasma îmbătătoare a teilor în floare.

Grupul înaintează cu multă atenţie printre trunchiuri de copaci, traversînd şteiuri, ori ocolind tufişurile dese...

Coordonatele au fost stabilite cu cea mai mare grijă. „Numai de-am ajunge la timp", este dorinţa care-i animă pe toţi.

Din cînd în cînd, şeful grupului consultă busola. Itinerarul trebuie respec-

(Continuare în pag. a 2-a)

ENIGMA LUI NICUŞOR

Marioara se afla în aceeaşi situaţie ca şi Edip în faţa Sfinxului de la porţile Tebei. Adică în faţa unei enigme. Dar dacă legendarul erou a răspuns pe loc întrebării pe care i-a pus-o Sfinxul, Marioara nu reuşea de fel să dezlege „enigma" colegului ei de clasă Ciurbirău Nicolae.

Pînă atunci Nicuşor fusese un elev foarte bun la învăţătură. Tocmai de aceea, acum, în clasa a VI-a, erau uimiţi de ploaia de 5 şi 6, care cădea peste capul lui ! În clasă se ivise o situaţie cam neplăcută. Unii dintre colegi îşi pierdeau dimineţile (aveau ore după-amiază) cu discuţii, cu avioane de hîrtie, cu pocnitori şi alergări printre băncile din sala de meditaţie. Şi pe urmă se plîngeau că „n-au avut timp să-şi scrie cutare temă ori să-şi în-

(Continuare în pag. a 2-a)

TELEGRAMELE

Prima telegramă îl pusese pe gînduri pe poştaşul care aducea de obicei corespondenţa la Şcoala generală nr. 11 din Baia Mare.

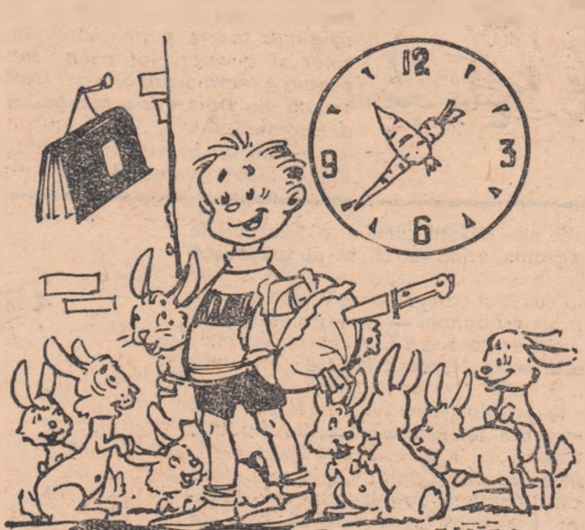
— Deci, zise poştaşul recitind — pentru a cîta oară ? — textul telegramei : *„Marea e mare, e albastră (nu neagră cum scrie pe hartă !) valurile sînt dantele de cristal Stop. Văzut meduze făcut baie şi plajă Stop. Seara părul miroase a apă a sare a alge. Litoralul este basm sau realitate ? Răspundem acasă cînd nu vom mai fi sub vraja lui cînd vom fi din nou cu munţii noştri Stop".*

Împături frumos telegrama şi-i făcu loc pe sub uşa camerei pionierilor. Nu peste multe zile, poştaşul se găsea în aceeaşi situaţie :

(Continuare în pag. a 2-a)

Grupaj realizat de E. BUNEA, Constantin DIACONU şi Elena SKIBINSKY

Ilustraţii : R. DULDURESCU

CLASA NOASTRĂ ŞI... GIGI

Sîntem iarăşi împreună. Toţi colegii de anul trecut. Ne-am bucurat revăzîndu-ne în clasa a VII-a ! Costel a rămas acelaşi băiat vesel, Mariana se pare că s-a înălţat mai mult decît toţi în vacanţa aceasta. iar Marius a hotărît irevocabil (de fiecare dată spune că este „irevocabil") să-şi aleagă meseria de inginer constructor...

Atunci, în primele zile de şcoală, a venit vorba şi despre faima noastră de „clasă fruntaşă", la care n-am vrea să renunţăm nici anul acesta. Mulţi dintre noi însă s-au uitat pe furiş la Gigi.

Antrenament prelungit la „lupte"

Gigi este unul dintre colegii noştri. Înalt, bine legat, cu o figură inteligentă, ştie să se facă simpatic încă de la prima vedere. Este bucuros întotdeauna cînd se discută despre sport susţinînd că el e „as" la „lupte". Poate l-am crede dacă s-ar purta în „limitele sportivităţii". Dar... Anul trecut, Gigi s-a înscris la stadion, după multe insistenţe şi promisiuni (nu-l primeau din pricina notelor mici) în echipa de „lupte", sau „trîntă", cum îi spunem noi. Nu ştiam precis de cîte ori pe săptămînă se ducea la stadion, dar eram siguri că nu-şi va ieşi uşor din „formă", atîta vreme cît la noi în clasă se antrena

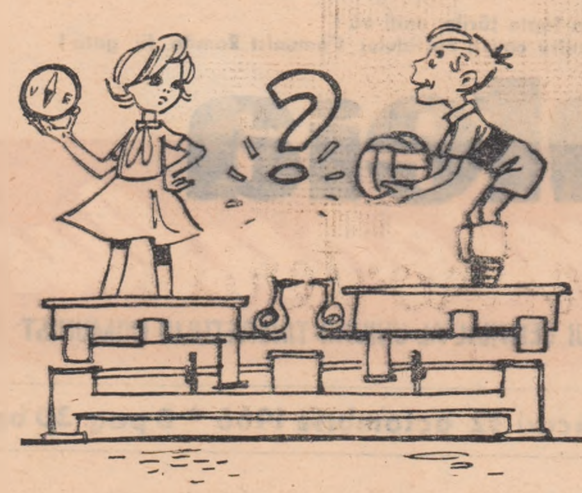
CONSTANTINESCU ADRIANA
Şcoala generală nr. 2, Urziceni

Pt. conformitate
Elena MANESCU

(Continuare în pag. a 3-a)

ACŢIUNEA „IZVORUL CRISTALIN"

tat întocmai. O abatere cît de mică poate să ducă la eşuarea acţiunii „Izvorul cristalin". Iar timpul.,. Ce repede trece în asemenea situaţii ! Încă puţin şi — după toate calculele trebuie să fie la Olucea... „Numai de n-am ajunge în urma celorlalţi..." Grăbesc pasul.

Deodată, la ieşirea într-un luminiş, se auzi glasul lui Dumitru Curcă :

— Iată-l ! El e... Izvorul !

Într-adevăr, grupul condus de Goida Marioara a sosit primul la punctul final, cîştigînd concursul de orientare.

★

De altfel, lucrul acesta nu a suprins pe nimeni. Marioara a dovedit în atîtea rînduri că este o fată pricepută. Tocmai de aceea, ea este apreciată de toţi pionierii clasei a VII-a C de la Liceul din Isaccea — regiunea Dobrogea.

Iar acum, cînd mai sînt puţine zile pînă la începerea alegerilor noilor preşedinţi de detaşamente, mulţi dintre colegi s-au gîndit la Marioara. Nu numai pentru că învaţă bine, dar are şi multă iniţiativă, este energică.

Dar tot atît de bine ar putea să fie ales şi Ionel Dănilă. Toţi ştiu că dacă detaşamentul lor a ocupat locul I la fotbal, la campionatul inter-clase, aceasta se datorează — în primul rînd — faptului că el s-a dovedit nu numai un foarte bun fotbalist, ci şi un bun organizator şi animator. Şi nu numai atît. Dacă astăzi toţi pionierii din detaşament sînt purtători ai „insignei de polisportiv" — un merit îi revine şi lui.

Marioara sau Ionel ? O întrebare la care este greu de răspuns acum. Cîntărind, însă, cu multă atenţie calităţile fiecăruia dintre ei, desigur că detaşamentul va face alegerea cea mai potrivită.

ENIGMA LUI NICUŞOR

vete cutare lecţie". Vorbise Marioara (în calitatea ei de preşedintă de detaşament) cu fiecare dintre ei. Unii însă îi dăduseră de înţeles că dacă Ciurbirău ia note aşa slabe, ce pretenţie mai are de la ei? Trebuia să facă ceva. Nu-l putea lăsa pe Nicuşor să se înece în apele călduţe ale mediocrităţii. Dar ce anume ? Îl iscodise, dar nu aflase nimic. Atunci s-a sfătuit cu tovarăşul profesor Constantin Răducan, dirigintele clasei...

Şi iată-i, într-o dimineaţă, pe Marioara şi alţi cîţiva colegi, împreună cu tovarăşul diriginte, ciocănind la poarta casei lui Nicuşor. Le-a deschis chiar el. Au rămas însă împietriţi. Nicuşor era „blindat" în faţă cu un şorţ de bucătărie, în mîini avea o varză şi un cuţit, iar pe lîngă el foiau în toate părţile o mulţime de iepuri de casă.

— Vă rog, intraţi repede şi închideţi poarta, că ies iepurii în stradă şi...

Cîteva zile mai tîrziu, în mijlocul întregului detaşament, Nicuşor ţinea o... prelegere. Le vorbea colegilor despre felul în care şi-a organizat şi-şi consumă el dimineţile :

—... Iepurii se trezesc cu noaptea în cap şi-s flămînzi. Aşa că mă scol şi eu o dată cu ei şi le pregătesc gustarea. Pe la 8 sînt gata şi mă apuc de lecţii. Dar la 9 iar trebuie să le servesc o gustare. Pe urmă, la 11,30, prînzul şi...

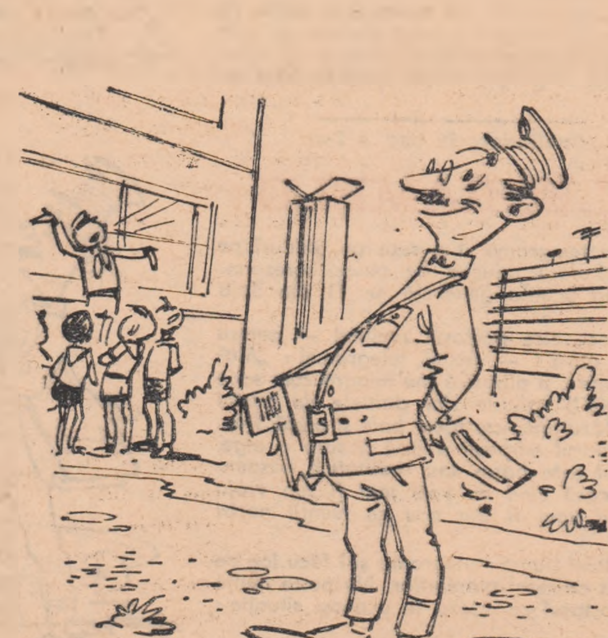
Şi a fost atunci o discuţie mare şi aprinsă.

— Foarte frumos că te pasionează creşterea iepurilor. Asta însă nu înseamnă că de dragul lor să-ţi consumi timpul în care trebuie să-ţi pregăteşti lecţiile şi temele.

Aşa a zis Marioara. Aşa au zis şi alţii. Şi s-a discutat atunci nu numai despre iepuri, ci şi despre avioanele şi pocnitorile de hîrtie. Cei mai silitori pionieri au vorbit despre felul în care-şi organizează ei timpul : cît pentru carte, cît pentru pasiuni, cît pentru joacă. Mă opresc aci şi vă mai spun doar că anul trecut elevii din clasa a VI-a A au obţinut cu toţii rezultate bune la învăţătură, inclusiv Nicuşor peste capul căruia, după dezlegarea enigmei lui, a început să plouă cu 8, 9 şi 10. La pasiunea lui n-a renunţat, dar a mai păstrat numai cîţiva iepuri pentru îngrijirea cărora consumă foarte puţin timp, dimineţile rămînîndu-i pentru pregătirea lecţiilor şi temelor. Iar acum, tot ei, pionierii din clasa a VII-a A de la Şcoala generală din Sînpaul (raionul Luduş) şi-au trecut în revistă activitatile şi sînt de părere s-o aleagă pe colega lor Rad Maria ca preşedintă de detaşament.

— Cu ea în frunte sîntem siguri că anul acesta n-o să ne pierdem tot timpul tăind... varză la iepuri — zic ei !

TELEGRAMELE

Cu o nouă telegramă în mînă, se aşeză din nou în faţa camerei pionierilor de la aceeaşi şcoală şi reciti textul altei telegrame, vrînd parcă, să nu greşească cumva adresa sau destinatarul.

— Deci, zise din nou poştaşul, savurînd cuvîntul care, se pare îi plăcea nespus, şi citi, la fel de nedumerit : *„Văzut palmieri banani — cactuşi nuferi mari cît noi. Păcat lipsesc girafe. Este doar Grădina botanică Cluj Stop. Cheresteş Gheorghe încercat transformare leopard. Stop. Nereuşit fiindcă are doar 10 ani. Stop".*

Luat cu treburile n-a mai trecut pe la Şcoala generală nr. 11. Din cînd în cînd îşi mai amintea textul cîte uneia din telegramele acelea ciudate, care în vară, i-au dat atîta bătaie de cap.

Clătina din cap zîmbind, şi-şi explica sie-şi : „Copii ! Ce le mai trece prin cap? Parcă s-ar ţine numai de şotii. Parcă şi-au pus în cap să-mi trimită mie cuvinte încrucişate". De curios, fireşte că era curios să afle ce era cu telegramele alea. Într-o zi se întîlni cu Huniade Elisabeta şi Pintilie Cristian. Îşi amintise că şi ei fuseseră în vară plecaţi.

— Da', ia spuneţi-mi, voi mi-aţi făcut şotia cu telegramele ? Că tare mult m-am mai gîndit la telegramele voastre.

Nedumeriţi, copiii nu înţeleseră imediat despre ce şotie e vorba. Apoi, mai mult bănuind curiozitatea poştaşului, îi explică că, de fapt, îşi scriseseră lor înşile. Că voiau să păstreze, să aibă cît mai multe imagini din frumoasele excursii pe care le făcuseră. Că ideea cu telegramele aparţinea unui coleg, Cherestes Gheorghe, un băiat foarte simpatic şi neobosit cînd e vorba de o idee nouă. Apoi s-au luat cu vorba şi i-au spus că tot Cherestes se gîndeşte acum, să organizeze, împreună cu 15 dintre cei mai buni pescari amatori din clasa lor, un concurs de pescuit. Şi, pentru că iarna nu-i departe, tot el le-a propus colegilor lui să-şi pregătească patinele şi să se gîndească de pe acum la amenajarea patinoarului din curtea şcolii.

— Şi-acum să vă spunem un secret al nostru — îl făcură atenţi copiii, cu seriozitatea lor : Ce ziceţi, noi sîntem acum în clasa a V-a (am mai crescut cu un an). Nu peste mult timp vom avea alegeri pionereşti. Vrem să ne alegem un preşedinte de detaşament straşnic. Să-i placă excursiile, jocurile, patinajul, sportul în general, să fie pentru noi într-adevăr... un preşedinte.

Simţind că i se cere, într-un fel şi lui părerea, poştaşul îi întrebă pe copii :

— Cum ziceţi că-l cheamă pe colegul acela al vostru cu telegramele ? Cu patinele şi cu Dealul Florilor ?

— Cheresteş Gheorghe.

— Păi, eu ce să zic ? Mă gîndesc că dacă ziceţi voi el ar fi bun pentru ce vă trebuie, pentru preşedinte...

Mîndru că i se ceruse sfatul, că fusese făcut părtaş la bucuriile din vară ale excursiilor lor, poştaşul zîmbi. Zîmbi şi dădu din cap gîndindu-se că, de fapt, copiilor nu le trec prin minte numai năzdrăvănii.

Modestul 3,14

de Ovidiu ZOTTA

În noaptea senină, cu cerul murmurînd de stele, omul care îşi pune căştile la urechi nu e radiofonist, ci un astronom modern. Spre stele înfricoşător de depărtate, care scapă celor mai perfecţionate telescoape, el trimite, cu emoţie, semnale radiofonice. Avem oare vecini în Univers ? Vor recepţiona ei semnalele noastre ? Cu siguranţă. Dar în ce limbă se fac aceste transmisii ? Nu cunoaştem nimic despre felul în care presupusele fiinţe raţionale de pe alte planete comunică între ele. Aşadar, nu dispunem de un dicţionar cosmic. Există însă o „limbă universală", care se întemeiază pe ceea ce, în mod sigur, locuitorii Pămîntului au comun cu alte creiere inteligente din Univers : munca. Astronomii emit, de exemplu, acel modest 3,14, adică familiarul Π, cu care dumneavoastră aţi aflat de atîtea ori suprafaţa cercului la orele de geometrie. Uite că şi copiii ar putea comunica cu Universul !

Înfăţişarea presupuşilor noştri vecini cosmici este deocamdată o enigmă pentru noi. Poate că se orientează nu prin văz, ci prin ultra-sunete. Poate că în loc de cuvinte emit, spre a se înţelege, culori. Poate că alcătuirea lor trupească va pune în derută ochii primului oaspete de pe Pămînt. Dar dacă au ajuns la ceea ce oamenii numesc un grad de civilizaţie, *atunci e sigur că au străbătut un drum oarecum asemănător cu al nostru. E drumul făuririi uneltelor de producţie — de la piatra fasonată ca toporişcă pînă la generatoarele de electricitate şi energie nucleară. E drumul descoperirii legilor fizicii, chimiei şi matematicii — de la fierberea apei şi pîrghia simplă pînă la teoria relativităţii. E drumul muncii! Ea l-a creat pe om, înzestrîndu-l cu avantajul raţiunii. Iată cîteva zicători care se bucură de un respect milenar în acea minunată parte a Pămîntului care l-a dat pe Eminescu şi pe Traian Vuia, pe Grigorescu şi pe Enescu :* „Omul e dator să muncească", „Numai moartea e de dar", „Un ceas al dimineţii plăteşte cît trei după prînz", „Zăbava strică treaba", „Cine nu ştie nici o meserie, e ca ursul în vizunie", „Orice fel de meserie e bine omul să ştie"... *Sînt adevăruri bine verificate de-a lungul a mii de ani. Poţi să fii un ins glumeţ ; vei stîrni simpatie. Poţi fi chipeş, vei cuceri admiraţie. Dar* respect *şi încredere nu-ţi acordă oamenii, decît dacă ştii să munceşti. Şi nu numai oamenii, ci întregul Univers !*

MATEMATICA și suporterii ei

de Vintilă ORNARU

Pînă mai deunăzi eram convins că matematica e o... „echipă" care nu se bucură de prea multă popularitate printre elevi și că de pildă „Rapid" sau „Dinamo" au mult mai mulți... suporteri.

Dar... a intervenit un inevitabil „dar" și convingerea mea a fost dată peste cap.

Acum o săptămînă mă aflam la Școala generală nr. 5 din Bacău. Trebuia să stau de vorbă cu cîțiva elevi de la cercul de matematică.

Ușa s-a dat în lături și în cancelarie a... dat buzna un băiat subțirel ca o trestie, cu freza pe dreapta și o... minge de fotbal sub braț. După el în încăpere au mai intrat încă vreo 10 elevi... (poate erau numai 9, dar eu am văzut neapărat 10, pentru că știu că o echipă de fotbal numără... 11 oameni).

Poftim! Eu caut matematicieni și în locul lor mi se prezintă echipa de fotbal a școlii... Pesemne că e la mijloc o încurcătură...

Stingheriți de nedumerirea pe care mi-o citeau pe chip, proaspeții veniți s-au uitat unii la alții și după o tacită încuviințare, cel cu freza pe dreapta și mingea sub braț, (eu îl și vedeam în imaginația mea căpitanul echipei) și-a luat inima în dinți și m-a întrebat:

— Nu începem? Recreația e scurtă!

— Să începem, am încuviințat eu. Și ca să nu le stric buna dispoziție am renunțat pe dată la ideea mea de-a discuta despre matematici, zicîndu-mi că e mult mai comod și mai simpatic să discutăm despre fotbal.

Zis și făcut.

— Ce echipă preferați?

— Matematica, mi-a răspuns prompt băiatul cu freza pe dreapta și cu mingea sub braț.

Am rîs eu, a rîs și el, dar curînd, cînd cancelaria a devenit neîncăpătoare (cei 11, ca printr-un miracol, se făcuseră vreo 23) ne-am lămurit cum stau lucrurile.

O confuzie regretabilă

Băiatul pe care mi-l închipuisem căpitanul echipei, se numește Cristea Dan. E elev în clasa a V-a și e un pasionat matematician.

Dan consideră că matematica joacă în progresul societății umane cam același rol pe care-l joacă cimentul în construcții.

De aceeași părere cu el sînt și Iliescu Dan, și Zveț Daniel și Munteanu Radu, și Măzăreanu Ștefan, și Tomașciuc Manuela și Herșcu Rodica, elevi ai aceleiași școli.

Pentru ei matematicile au devenit o adevărată pasiune. Și această pasiune a dat de mult roade. Calificativele pe care le obțin la învățătură o spun cu prisosință. Absolut toți au note de 10 la această disciplină. Dar pe lîngă acest fapt ei au multiple preocupări legate de matematici. Dan, de pildă, se numără printre primii elevi din școală care au avut cinstea să fie popularizați în paginile revistei „Gazeta Matematică" seria B, iar Herșcu Rodica, anul trecut la Olimpiada micilor matematicieni a obținut locul I pe oraș.

În cercurile de matematică înființate de multă vreme în școală ei au dobîndit cunoștințe care depășesc programa analitică, cunoștințe cu care se mîndresc.

Cristea Dan, de pildă, poate să-ți indice cu ușurință locul pe care-l ocupă matematica românească pe plan mondial.

Dar pentru că a venit vorba din nou despre Dan, trebuie să vă spun că lui personal matematica i-a prilejuit și... necazuri.

Asta s-a întîmplat acum un an, cînd „Gazeta Matematică" i-a publicat pentru prima oară numele.

Atunci, pentru succesele obținute, a fost felicitat de către toți cunoscuții, nu el, ci fratele său mai mare din a X-a..

Dan n-a spus nimic. Dar s-a răzbunat: în ziua aceea a rezolvat șapte probleme noi.

Bastonașele buclucașe

Mocanu Alexandra din a VII-a C se numără și ea printre cei mai buni matematicieni ai școlii.

— Pentru mine matematica, îmi mărturisește ea, a devenit și o distracție. Dar n-am uitat vremea cînd, elevă în clasa I-a fiind, am adormit cu capul pe caiet chinuindu-mă să fac... bastonașe... Mama s-a supărat pe mine și m-a certat. Ba, ceva mai mult, i s-a plîns și învățătoarei mele că sînt o leneșă. Lucrurile însă s-au limpezit repede. Tovarășa învățătoare i-a explicat mamei că nu sînt o leneșă, că așa sînt începuturile grele și că în curînd s-ar putea ca matematica să-mi devină o adevărată pasiune.

Ceea ce s-a și întîmplat. Alexandra, din modestie nu mi-o mai mărturisește, dar colegii ei și profesorii o știu.

Și inevitabilul căpitan de vapor

Printre cei care au ținut să ne mai vorbească despre pasiunea lor pentru matematică e și Luca Mircea din a VI-a A. El și-a început mărturisirile purtîndu-ne cu multă poezie pe întinsul mărilor și al oceanelor, pe o corabie imaginară deocamdată, dar care nu peste multă vreme va deveni una reală: corabia pe care o va conduce în calitate de... ofițer de marină.

— Ce te faci în fața aparatelor de bord, cum afli latitudinea, longitudinea, dacă nu ești bun matematician? s-a trezit deodată Mircea vorbind.

— Încurci la sigur, mările, i-a replicat rîzînd Maxim Simion. Și de aici au pornit discuții aprige pe tema „Ce să fiu". Unii dintre cei de față mi-au mărturisit că vor să devină ingineri, alții chimiști, alții fizicieni, alții arhitecți, alții strungari, mecanici, alții economiști etc. etc.

Dar cu toții, în meseriile pe care ar vrea să le învețe mi-au spus că au nevoie, în primul rînd, de matematică.

— Matematica în toate meseriile își spune cuvîntul, ca un om invizibil, a conchis unul dintre ei.

Mi-e greu să vă relatez tot ceea ce mi-au mai spus. Totuși trebuie să vă mărturisesc că am plecat din școala lor cu o convingere: să încerc să mă alătur și eu suporterilor acestei... discipline!

Vi se pare greu să adunați niște numere atît de mari? Mie nu. Doar sînt elevă în clasa a IV-a!
(În fotografie, pioniera Pamfil Monica, de la Liceul nr. 40 din București)

CLASA NOASTRĂ ȘI... GIGI

(urmare din pag. 1-a)

zilnic. Bineînțels, fără consimțămîntul adversarului. Cînd i se năzărea lui, se lua la bătaie chiar și cu fetele. Să nu credeți că exagerez. V-o spun din proprie experiență.

„Recunoștința"

Eram cu toții foarte ocupați. Așa cum se întîmplă de fiecare dată spre sfîrșitul anului, cînd trebuie recapitulată materia, cînd vin tezele. Eu, Adrian, Mariana, Marius și alți colegi am hotărît să-i ajutăm pe cîțiva, care se descurcau mai greu la unele materii, să mergem împreună la orele de meditații. Numai Gigi era în afara acestor planuri ale noastre. Nu pentru că l-am fi exclus noi, dar el de fiecare dată, avea ori antrenament (între noi fie zis, cred că nu-l mai primeau nici acolo) ori „învăța singur". L-am lăsat, cît l-am lăsat, pînă cînd ne-am dat seama că-i amenințat să rămînă corigent. Și-atunci eu, le-am promis colegilor:

— Să vedeți voi ce băiat bun o să se facă Gigi. Lăsați-mă pe mine să mă îngrijesc de el...

Am folosit prilejul unic, cînd Gigi împlinea 13 ani și m-am dus împreună cu alți colegi să-l felicit. Atunci, am reușit să-l conving să învățăm împreună cîtva timp. Lucrurile au mers bine o vreme. Apoi, probabil că s-a plictisit și a început să-și găsească tot felul de scuze, să nu mai repetăm împreună. Am insistat. Și-atunci, am aflat ce lucru mare sînt și antrenamentele astea la „trîntă". Da, m-a bătut ,ca să mă învețe minte să nu-l mai critic". Și eu, care nici nu mă gîndeam că o să fie atît de repede „recunoscător".

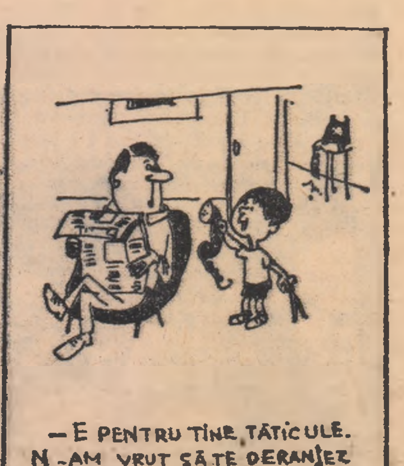
Plînsul „luptătorului"

După cum se purtase, după indiferența afișată, nimeni nu-l credea pe Gigi în stare să plîngă. Și totuși, lacrimi mari i-au udat fața, atunci cînd tovarășa profesoară de geografie i-a spus că va rămîne corigent. Lacrimi de căință, ne-am spus noi, convinși că-i vor fi învățătură de minte.

Au trecut aproape 4 săptămîni de școală din acest nou an. Cu toții ne-am apucat serios să învățăm. Ba nu! Minus 1! Acel unu este tot Gigi, Andrei Gheorghe, cum îl strigă la catalog.

Nu pot să înțeleg de ce vrea el să fie și anul acesta „grija" clasei noastre. Se poate spune că este băiat mare. Nimeni nu-l mai poate lua în glumă. În ceea ce ne privește să știe că anul acesta noi o să-l luăm foarte... „în serios!"

UMOR

— E PENTRU TINE, TĂTICULE. N-AM VRUT SĂ TE DERANJEZ

Primire entuziastă în Valea Jiului

CONDUCĂTORII DE PARTID ȘI DE STAT ÎN MIJLOCUL OAMENILOR MUNCII DIN REGIUNEA HUNEDOARA

Timp de două zile, tovarășii Nicolae Ceaușescu, Alexandru Drăghici, Paul Niculescu-Mizil, Ilie Verdeț, Manea Mănescu, Virgil Trofin au fost oaspeții locuitorilor din regiunea Hunedoara pentru a vizita importante obiective economice și pentru a se sfătui cu oamenii muncii, cu conducătorii organelor locale de partid și de stat asupra felului cum se îndeplinesc Directivele Congresului al IX-lea al P.C.R., sarcinile cincinalului.

În timpul vizitei în regiunea Hunedoara, conducătorii de partid și de stat au poposit în vechea cetate Alba Iulia, la Casa memorială Aurel Vlaicu, la Mormîntul lui Avram Iancu și la Gorunul lui Horia.

În Valea Jiului, la Deva și Hunedoara, la Orăștie, Sebeș, Cugir, Brad, pretutindeni în orașele și satele hunedorene vizitate, conducătorii de partid și de stat au fost întîmpinați cu dragoste, cu bucurie și tradițională ospitalitate.

POVESTEA STRĂZILOR

PODUL TÎRGULUI DE AFARĂ

de Al. Dinu IFRIM

Curtea Veche, prima reședință domnească din București, se afla pe teritoriul ocupat de fosta Piață de Flori și locurile înconjurătoare.

Din mahalalele dimprejur, femei curioase, jupînese, se îngrămădeau adesea să ajungă pe cea mai frecventată uliță din vremea aceea: Podul Tîrgului de Afară.

— Ai auzit, soro ?

— Auzit !...

— Ce ?

— O să-l treacă la chindie pe cel cu nasul crestat.

Alaiul cu cel sortit la o astfel de pedeapsă, vreun răufăcător sau chiar vreun vestit haiduc, pornea probabil chiar de lîngă zidurile curții domnești, de unde începea strada.

Obiceiul era așa : pedepsitul era urcat pe un măgar, cu fața către coada animalului, și purtat, în sunetele tobelor pe această stradă, udată pe atunci de rîulețul Bucureștioara, care se vărsa în Dîmbovița, după ce mai întîi uda grădinile ce înfrumusețau Curtea Veche.

O versiune folclorică arată, pomenind numele străzii, că însuși Corbea – haiducul ar fi trecut pe Podul Tîrgului de Afară, spre locul de osîndă ce se afla dincolo de casele pitice ale mahalalelor, chiar pe locul vechiului tîrg. Haiducul, viteaz, dăduse de multe ori peste cap șiretlicurile boierilor în care vîrîse groaza. Balada lui Corbea, cea mai răspîndită, ni-l prezintă și în închisoare la fel de neînfricat și viteaz. El cere mamei sale să-i aducă calul roșcovan închis sub lacăt greu, departe în Moldova, în grajdul de piatră. Ocîrmuirea, precautǎ, dă poruncă :

...„strājile
că întărea,
porțile că încuia,
curțile că zăvora".

Dar haiducul nu se sperie, încalecă pe calul adus de maică-sa, o urcă și pe ea în șa și, sub privirile înfricoșate ale străjilor, fuge din cetate.

—„Iată Corbea că-mi pornea

Drumul roșului cînd da,
Brazdă neagră revărsa ;
Cînd pe roșul frîncuia,
Cu copita cînd lovea,
Pietrele că scăpăra...
. . . .
Și cum bine că-i venea
unde zidul
nalt era,
pe roșul
că-l sprijinea,
pe roșul că-l repezea,
dincolo de zid sărea..."

Bucureștiul se dezvoltase între timp foarte mult. La sfîrșitul secolului trecut, strada Podul Tîrgului de Afară, principală arteră comercială, cunoștea o afluență și mai mare. Negustori cu cobilițe în spinare, meșteșugari, care acoperite cu coviltire de papură, oameni mulți se îndreptau spre tîrg. Conducătorii de „vehicule", vizitii și surugii, ridicau pesemne probleme serioase de circulație. Așa se face că în martie 1787 se dă un pitac domnesc, care poruncește vizitiilor ca nu cumva „cu blestemata firea lor, cînd e învălmășeală, să dea nebunește năvală, ci să aștepte cu încetul și la pas".

Zilele de „învălmășeală" erau multe, dar mai ales zilele de tîrg, care se țineau la celălalt capăt al străzii, opus curții domnești, în Tîrgul de Afară. Adică Tîrgul Moșilor, de unde își trage numele strada pe care o cunoaștem acum : Moșilor.

Obiceiul de a se ține tîrg în acest loc este foarte vechi și s-a transmis, prin tradiție, din generație în generație. Cînd s-a stabilit anume, nu se știe exact. Se crede că vechiul tîrg al Moșilor a fost înființat încă pe vremea lui Matei Basarab, după o bătălie care a avut loc lîngă Obor. O altă versiune se referă la Mircea cel Bătrîn, care, întors dintr-o bătălie de la Dunăre, ar fi hotărît înființarea tîrgului în amintirea oștenilor săi căzuți în luptă. Tîrgul Moșilor are, așadar, o veche tradiție, devenind cu timpul nu numai loc de desfacere a produselor, dar și o frumoasă sărbătoare populară.

Cu un secol în urmă, mai exact la 1865 a avut loc la tradiționalul tîrg o mare expoziție națională de flori, de animale și produse agro-industriale. Cunoscutul animator și întemeietor al științelor agricole din România, Ion Ionescu de la Brad, descriind această expoziție, menționa : „Intri mai întîi pe sub arcul din fața șoselei și dai de pavilionul cu flori, apoi de mașinile agricole"... Erau grape, prășitori, semănători și alte mașini agricole, destul de ingenioase, expuse de Școala națională de agricultură de la Pantelimon.

O tavă de aramă, uriașă, aflată la această mare expoziție organizată în tîrg avea încrustată în metal următoarea inscripție : „Să trăiască Măria Sa Alexandru I".

Expoziția fusese organizată din inițiativa domnitorului Cuza.

Au trecut ani, mulți la număr, și faima tîrgului nu s-a stins. Dimpotrivă.

...Prima duminică de octombrie din acest an a găsit tradiționalul tîrg în plină efervescență și într-o strălucire necunoscută pînă acum, cu semnificația îmbogățită de sărbătoarea recoltei, cu întinsele mese ale toamnei de aur încărcate de belșugul roadelor crescute din pămîntul românesc. Expresie a vredniciei muncitorilor ogoarelor, a întregului popor.

Strămoșeasca sărbătoare a fost anunțată în cele patru zări prin sunetele tulnicelor de un grup de tinere fete, sosite aici tocmai de pe Valea Arieșului. Din clipa aceea, pe sub portalul cioplit în lemn de stejar, de la intrare, simbolizînd o monumentală poartă țărănească, au pășit mii, zeci de mii de oameni, bucureșteni și din cele mai îndepărtate colțuri de țară, dornici să ia parte la tradiționalul tîrg al Moșilor. Bineînțeles, sînt prezenți și copiii, în număr foarte mare.

Bărcile tradiționale, lanțurile ce se rotesc în văzduh în scăpărările becurilor, arena unui circ, zidul curajului, globul de fier în interiorul căruia un îndrăzneț motociclist face curse spectaculoase — sînt tot atîtea puncte de atracție.

— Nică al lui Ștefan a Petri, ai vreo pupăză de vînzare ? ! aud pe cineva făcînd o glumă.

Băiatul strigat, parcă nu aude. Se îndeasă prin mulțime, își face loc cu coatele și se apropie de o construcție din lemn, de unde răzbat pînă departe felurite cîntece de păsări, cîntecele canarilor și al papagalilor, colorați cu pene galbene, verzi sau albastre. E o expoziție de păsări mici, cu vînzare.

— Aș vrea un papagal, cere politicos un băiat.

— Cum te cheamă, îl întreb.

— Soroiu Dorel.

— După cum se vede, îți plac păsările. Dar cu școala cum merge ?

De alături, răspunde în locul băiatului mama sa :

— A terminat clasa cu 9,88. Acum e într-a șasea.

Nu știu, mi s-o fi părut poate, dar parcă l-am descoperit în mulțime, pe cel care pomenea de Nică al lui Ștefan a Petri. E un bătrîn cu părul alb și are un zîmbet șiret pe față. E prietenos. Curiozitatea mă face să intru în vorbă cu el, și-l întreb familiar :

— Cîți ani ai, moșule ?

— Apoi, fă socoteala băiete, răspunde el. M-am născut în 1872 și-mi zice Mihăiescu Gheorghe. Mai am cîțiva ani și împlinesc suta. Am venit să beau și eu o ulcică de must dulce și să gust o bucățică de pastramă că, uite, îți strîmbă nasul. Am venit să mă bucur, ca tot omul, de sărbătoarea asta strămoșească.

Ștefăniță transmite

Zilele trecute am primit o mulțime de scrisori, în care, prieteni din diferite localități din țară, mă invitau să petrec o duminică împreună cu ei, mă rugau să vin neapărat, că au pentru mine o mulțime de surprize și noutăți.

Mi-am luat, așadar, toate cele necesare unui drum mai scurt și... am pornit. Primul popas l-am făcut într-o comună foarte frumoasă, Lueriu, așezată într-un cadru pitoresc din raionul Reghin.

După o plimbare prin comună, am vizitat și școala cea nouă, cu 8 săli de clasă.

— Avem și laborator !

— Vino să vezi și noua cameră a pionierilor !

— Hai și pe la cabinetul medical, m-au invitat copiii.

Peste tot, mobilier și aparate noi, păstrate într-o ordine și curățenie desăvîrșită. De la prietenii din Lueriu am aflat că la construcția școlii au participat, pe lîngă meșterii constructori, și o mulțime de părinți. În fruntea lor se aflau deputații Iacob Morar, Floarea Crăciun, Ion Moldovan și Ionel Morar.

Bucuroși că învață într-o școală atît de frumoasă, pionierii de-aici sînt hotărîți s-o păstreze cît mai curat, iar la învățătură să obțină rezultate tot mai bune.

... De la Lueriu, am pornit spre regiunea Oltenia, unde am făcut alte două popasuri.

La Mîrșani, raionul Caracal și în comuna Făurești, raionul Oltețu. Și aici pionierii au ținut neapărat să-mi spună că începînd cu acest an, prima zi de școală a început în construcții noi.

După ce le-am vizitat, mi-am dat seama că cele două școli noi sînt tot atît de frumoase ca cea din Lueriu, iar copiii sînt prietenoși ca peste tot în țară.

ROMÂNIA PITOREASCĂ

Cu toate că nu e prea mare, rîsul este unul dintre cele mai periculoase animale care trăiesc în Carpații noștri. De aceea, el a fost supranumit și pantera pădurilor carpatice.

MENENDEZ

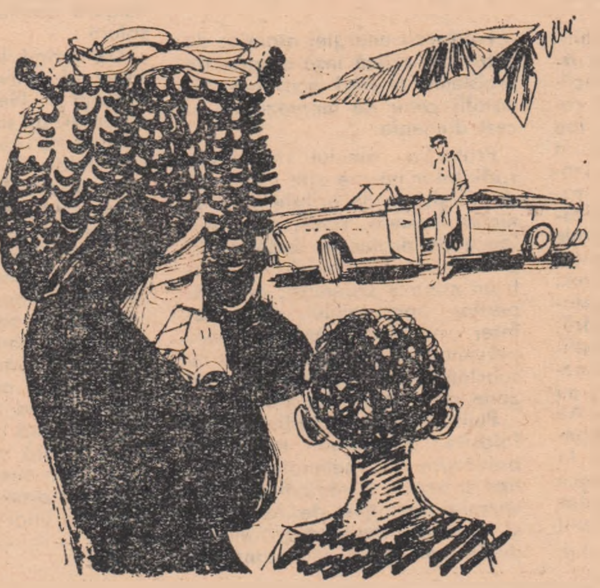
Întinsă plantație ! Mergi pe pămînturile ei de cînd răsare soarele și pînă apune, dar tot nu-i dai de sfîrșit. Și ce pomi ! O minunăție, nu alta ! Fructele mari, pline, ușor arcuite, te privesc aurii dintre crengi, îmbiindu-te să întinzi mîna, să le culegi, să le savurezi carnea dulce și parfumată. Dar pas de te atinge de ele ! Plumbii paznicilor — fie cei de la biciușcă, fie ceilalți, mai iuți, din pușcă, te găsesc oriunde ți-ai ascunde frica. Și nici măcar nu știi cui aparțin toate aceste întinse bogății...

Menendez stă sprijinit de tulpina ciclopică a unui cedru. E toropit de căldură, picioarele îi tremură și buzele — arse de o febră lăuntrică, neostoită, care-l cutremură, — tare ar mai sorbi o cană de apă. Din vale se vede urcînd umbra bunicii. Ea nu se vede încă — ci numai umbra ei ciudat de lungă și de subțire și coșul butucănos care-i apasă umerii. Menendez se smucește o dată, cu putere, de lîngă cedru și apucă să iasă de sub umbra lui atît de plăcută. Bunica îl vede și-l ceartă :

— Unde mi-ai stat, diavole ?

Menendez rîde. O știe el pe bunica. E rea de gură dar inima... Are o inimă bună și caldă, deschisă durerilor tuturor. Și vorba și-o poate încălzi cînd vrea. Își potrivește în spinare mai bine coșul cu banane și-și vede de drum. Pe urme îl aleargă glasul puțin sîsîit al bătrînei.

— ... Ditamai vlăjganul de doisprezece ani și-i arde de joacă... Acu trebuia să te fi întors cu coșul gol, nu să-mi fi hălăduit. Diavole !..

Menendez s-a pierdut pe cărarea care rătăcește între banani. Coșul plin îi apleacă fruntea brobonită de sudoare către pămînt. E uimit: de unde ia bunica atîta forță și tărie ? La anii ei !... Doar pe aci, oamenii mor în floarea tinereții. Rar care apucă 30—40 de ani !

Simte cum puterile îl lasă, i se scurg parcă pe măsură ce se apropie de locul unde se depozitează bananele. Se mai oprește o clipă, să-și tragă sufletul ; imediat însă, se retrage : stîlpul de care s-a sprijinit poartă în vîrf o săgeată pe care scrie ceva. „Numele diavolului!"... — șoptesc speriate, buzele lui. Și dintr-o dată îi apare dinainte chipul ofilit al bunicului. Bunicul, istovit de muncă, care nici să mănînce nu mai poate. El i-a povestit că înainte — e mult de atunci, tare mult ; bunicul era flăcău — plantațiile de bananieri erau mai puțin întinse și fiecare avea un stăpîn. Pe aci, lîngă satul lor, erau plantațiile lui senor Alvarez, senor da Cunha, senorita Ana dos Las Pegas... Acum însă, plantațiile au fost înghițite de acest diavol uriaș, care nici măcar nume de om nu are. Și nici nu i se cunoaște locuința, căci nici la San Salvador, capitala țării, nici la Santa Ana, San Miguel Sonsonate sau în alt oraș nu-și are casa.

În luminișul unde se adună bananele culese, Menendez zărește un autoturism, un „Chevrolet" uriaș, pe care sînt scrise cu vopsea albastră aceleași litere zugrăvite pe săgețile care punctează plantația mai în tot locul. Se oprește înfricoșat, cu coșul plin turtindu-l sub greutatea sa. Bunica l-a ajuns din urmă.

— Hai, diavole !... — îl îndeamnă ea.

Dar Menendez se-ntoarce și, cu ochii măriți de groază, îi arată „Chevrolet"-ul cel uriaș.

— Uite, bunico, ăsta-i diavolul, nu eu...

Bunica privește și ea, împietrită, mașina care soarbe soarele și-l răsfrînge în mii de săgeți ascuțite.

— Taci, băiatule, e numai unul din oamenii lui. Mîine se dau salariile și a venit să ne mai rupă din leafă cîțiva coloni [1] — spune bunica.

Și amîndoi își descarcă, în grămada uriașă, coșurile cu fructe zemoase, dulci și parfumate — culese nu pentru ei. Ci pentru uriașa companie americană, proprietara plantației, și căreia oamenii îi spun „diavolul verde".

Menendez ridică fruntea și soarele îi soarbe cu foc sudoarea de pe ea. Ochii lui privesc cu ură mașina stăpînului și buzele lui șoptesc cuvinte aprige. E parcă jurămîntul făcut de Făt-Frumos să răpună balaurul. Dar Menendez n-a crescut încă flăcău.

Ștefan ZAIDES

1) = unitate monetară din Salvador.

Băștinaș indian din nordul continentului american, în tradiționalul costum de sărbătoare.

CALEIDOSCOP

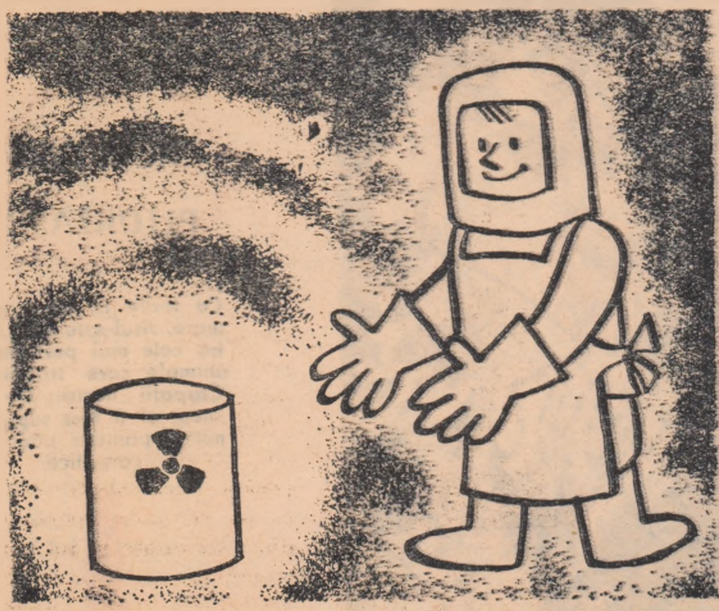
● În Oceanul Pacific trăiește cea mai mare scoică întîlnită pînă acum — **tridacna.** Au fost găsite în Pacific exemplare lungi de 1 m, late de 70 cm, cîntărind două chintale și jumătate.

● Într-o peșteră din Perigord (Franța) a fost descoperit un străvechi „muzeu" de pictură. Pe pereții acestei peșteri strămoșii noștri au executat, acum circa 40 000 de ani, 61 de desene reprezentînd mamuți, bizoni, cai și rinoceri.

● Cea mai mică vioară din lume se află expusă la Casa-muzeu Ceaikovski din Uniunea Sovietică. Vioara are numai 36 mm lungime și cîntărește 0,4 gr. Arcușul cîntărește 0,1 gr. Acest instrument, la care se poate cînta, a fost lucrat cu migală, timp de 3 ani, de un admirator al lui Ceaikovski : Tadao Ikegai, directorul Societății prietenilor muzicii din Tokio.

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

ATENȚIE RADIAȚII

Secolul XX a fost supranumit și secolul energiei atomice și al cuceririi cosmosului. Omul capătă pe zi ce trece noi cunoștințe Noi izvoare de energie sînt puse în slujba lui. În ultimii ani studiile privind utilizarea energiei atomice în scopuri pașnice au făcut noi progrese. Reactorii nucleari sînt folosiți pentru cercetări în diferite domenii ale fizicii, chimiei, biologiei. Izotopii radioactivi obținuți au astăzi felurite întrebuințări în industrie, agricultură, medicină.

Omul a cîștigat noi posibilități extinzîndu-și stăpînirea asupra naturii, sporind productivitatea muncii cu ajutorul radiațiilor nucleare, care iau naștere în reactorii nucleari, în urma fisiunii nucleare și al izotopilor radioactivi Astăzi radiatiile nucleare și izotopii radioactivi sînt un mijloc puternic de actionare asupra substanțelor și a proceselor fizico-chimice. În chimie și fizică, în metalurgie, în tehnica automatizării, în biologie, cu ajutorul radiațiilor nucleare s-au făcut numeroase descoperiri științifice, s-au studiat procese tehnologice Au fost construite aparate de control și măsură, care ajută la creșterea productivității muncii și la automatizarea proceselor tehnologice Atomul a devenit un aliat credincios al omului.

Folosirea energiei atomice de către om ridică însă a serie de probleme privind ocrotirea sănătății celor ce lucrează în acest domeniu

Protecția omului împotriva radiațiilor nocive este asigurată de un sistem de grilaje de protecție, bariere, boxe, prin mijloace de protecție individuală (îmbrăcăminte specială) și printr-un control sistematic al încăperilor, aparatajului, al suprafeței pielei și îmbrăcămintii personalului care lucrează cu substanțe radioactive sau în zone de radiatii ionizante.

Pentru controlul radiatiei sînt folosite dozimetre staționare prevăzute și cu semnalizare optică și acustică, radiometre universale portative de laborator și aparate dozimetrice individuale care asigură controlul personal al fiecărui om expus radiatiilor

Ecrane speciale de protecție micșorează dozele de expunere pentru cei ce lucrează cu substanțe radioactive Aici își găsesc întrebuintarea materiale de o mare densitate cum sînt: plumbul, fonta, sticla de plumb, betonul, apa Acestea atenuează intensitatea radiatiilor sau chiar le absorb în întregime, în functie de duritatea radiatiei și de proprietătile materialului de protectie. În așa-zisele „camere fierbinti" se studiază modificarea proprietătilor fizicochimice și mecanice ale materialelor expuse radiației nucleare Aici se fac diferite operatiuni chimice și tehnologice cum sînt tăierea și șlefuirea, împachetarea și dizolvarea substanțelor chimice. Un strat gras de beton și fontă nu lasă să treacă radiațiile din această încăpere, iar toate operatiile sînt dirijate de la distantă cu ajutorul unor dispozitive speciale Filtre speciale asigură în permanentă puritatea aerului din laboratoare. Îmbrăcămintea de protectie a specialiștilor care lucrează în acest domeniu este lipsită de cusături, de încheieturi și de buzunare, iar mănusi speciale din cauciuc sau masă plastică asigură protectia mîinilor Iată cîteva din mijloacele care se folosesc astăzi pentru protecția împotriva radiațiilor. În viitor știința va găsi cu siguranță mijloace din ce în ce mai perfectionate pentru a asigura omului o protectie absolută

De curînd la Institutul radiologic al Universității din Freiberg (R F Germană) s-a experimentat cu succes o substantă eficace de apărare împotriva radiatiilor O serie de animale care au primit această substantă au fost ulterior expuse unei iradieri masive socotită mortală Nici unul din aceste animale nu a murit, iar urmasii lor se dezvoltă normal. Experientele continuă și astăzi Oamenii de știință germani presupun că, cu ajutorul acestei substanțe cosmonauții ar putea să străbată centura de radiatii a Pămîntului fără ca aceasta să aibă influentă asupra lor S-ar putea ca acest preparat să deschidă drumuri noi și în tratamentul unor boli

A. NEAGU

MICA ENCICLOPEDIE

Știați că patinele datează din antichitate? Pe atunci ele erau confecționate din oase de animale. Primele patine moderne, mai întîi din lemn și apoi din oțel au apărut în Olanda.

Dorlostan — este numele unui nou material sintetic care va fi folosit în viitor la confecționarea costumelor de baie, a șosetelor, ciorapilor și altor obiecte de îmbrăcăminte. Noul produs, experimentat în R. F. Germană este mult mai extensibil și mai elastic decît toate celelalte produse sintetice realizate pînă în prezent.

După ultima statistică publicată de U.N.E.S.C.O., pe planeta noastră există 436 000 000 aparate de radio, 142 272 000 televizoare și 212 000 cinematografe. Numărul aparatelor de radio a crescut în ultimul timp cu 60 la sută, al cinematografelor s-a dublat, iar al televizoarelor s-a triplat.

Planta denumită Kafira — Kanda care crește în India are însușirea de a potoli foamea. Atunci cînd este consumată suprimă senzația de foame pentru mai bine de o săptămînă.

În curînd va începe construcția unui tunel care va străpunge Munții Pirinei și va înlesni comunicațiile între Franța și Spania. Tunelul va avea lungimea de 3,5 km, lățimea de 7,20 și înălțimea de 4,5 m și va fi săpat la o altitudine de 2 000 m deasupra nivelului mării.

În Peru există o cale ferată situată la cea mai înaltă altitudine. Ea străbate regiunea La Cima și se află la 4 831 m deasupra nivelului mării.

La Moscova a fost pus în circulație de probă primul tramvai din lume construit în întregime din masă plastică. El cîntărește cu două tone mai puțin decît un tramvai obișnuit construit din metal.

Știați că plantele își schimbă culoarea în funcție de compoziția solului în care se dezvoltă? Această proprietate este folosită în prezent de geologii sovietici pentru a depista bogățiile minerale ale solului. O fotografie în culori a terenului respectiv le ajunge geologilor să constate dacă pe terenul respectiv există sau nu un zăcămînt mineral.

ANIMALELE ȘI PUII LOR

Sînt unele animale care dovedesc o deosebită afecțiune față de urmași, dar sînt și animale care sînt total indiferente de soarta puilor lor.

În general peștii depun icrele fără a se mai ocupa de ele. Dar iată că există un peștișor care trăieste prin apele țării noastre. Ghidrinul, căci așa se numește peștele, va purta toată grija viitorilor urmași. Masculul ventilează apa din cuib, și stă de pază pînă ce ies micii pestișori, păzindu-i de alți pești răpitori.

În Brazilia există unele specii de pești la care masculii poartă icrele în gură pînă apar pestișorii.

Care dintre voi nu a văzut, cu cîtă grijă aduce rîndunica hrana, cum își curăță și îngrijește puii.

În bălțile noastre există o pasăre numită Cufundac, care după ce și-a scos puii îi plimbă pe spate. În acest fel îi are în apropiere și se poate retrage imediat în stuf pentru a scăpa în caz de pericol.

Dar... se mai întîmplă și altfel: În Australia există o pasăre care își depune ouăle în mijlocul grămezii de gunoi, de frunze uscate sau de diferite plante strînse tot de ea. Datorită căldurii degajate de gunoiul care începe să putrezească, ouăle se vor cloci singure. Puii ieșiți din ou pornesc fără îndrumarea părinților.

Cucul folosește cuibul altor păsări unde va depune pe furiș cîte un ou care seamănă la culoare cu cele ale gazdei. Proprietara cuibului (de obicei pitulicile sau lăcarii) va cloci fără să știe că a fost păcălită.

Și iese puiul de cuc, care se dezvoltă foarte repede și care cu timpul îi aruncă pe frații lui din cuib, rămînînd singur stăpîn. Părinții adoptivi trebuie să care toată ziua hrană pentru acest nesătul.

L. MANOLACHE

În cartierul Ferentari, pe frumoasa bază sportivă, cît timp toamna mai are zile cu soare, copiii încing meciuri spectaculoase, care adună în jurul plasei nenumărați suporteri.

CONCURSURI ȘI MULTE... AMBIȚII

Am poposit la Liceul nr. 4 cu profil sportiv din Timișoara la puțin timp după ce școala primise de la Clubul „Partizanul" din Zrenianin-Iugoslavia o invitație pentru a participa la un concurs de gimnastică pentru copii pînă la 14 ani. Am folosit prilejul acesta, pentru a-l ruga pe tovarășul director Ioan Ocolișan să răspundă gazetei „Scînteia pionierului" la cîteva întrebări :

— Ce copii vor reprezenta școala la acest concurs ? — a fost prima noastră întrebare.

— Desigur, intenția noastră este să ne prezentăm cu cei mai buni elevi ai școlii. De aceea ne-am gîndit la Secoșan Rodica, Bacoș Ștefania, Șelariu Cristina, Gheceov Mariana, Biro Magdalena, toate gimnaste foarte bune și eleve premiante.

— Ce alte proiecte mai aveți pentru anul școlar care abia a început ?

— Gimnastele vor lupta pentru locul I, individual și pe echipe, la concursul liceelor cu program special de educație fizică, vor participa la campionatele școlare, precum și la „Cupa Liceului", organizată pentru prima oară în școala noastră. Și, pentru că am vorbit pînă acum de gimnaste, mai amintesc încă întîlnirea lor cu cele de la Clubul sportiv „Electroputere" din Craiova. Întîlnirea va avea loc la Timișoara. De asemenea, încă un concurs cu Liceul 35 din București, la toate cele trei secții, — gimnastică, atletism și handbal și altul asemănător cu Liceul sportiv din Brașov. Deocamdată atît.

— Planuri aveți multe și frumoase. Nouă nu ne rămîne decît să vă dorim mult succes.

Oana MAGDU

Sportul în antichitate

Competiție sub zidurile Troiei

Vedeți cetatea aceea ? E legendara Troie. Iar oastea care o împresoară e a grecilor. Dar ce se întîmplă acolo, la 5—600 de pași de zidurile cetății ? Pe un rug mare, înălțat chiar pe plaja mării, se află trupul unui om mort. E Patrocle, pe care l-a ucis viteazul Hector, unul dintre fiii regelui cetății asediate. Grecii nu plîng ci, așa cum au ei obiceiul — și la bucurie, și la necaz — se întrec într-o mulțime de... sporturi la care iau parte numai căpeteniile oștirilor, soldații de rînd fiind doar simpli spectatori. Ce departe aruncă Ahile discul de piatră și cu cîtă precizie atinge ținta cu sulița ! Iar Filoctet, cum mai doboară din zbor porumbeii cărora un ostaș le dă drumul dintr-un coș ! Nici una dintre săgețile lui nu dă greș. Acum a început întrecerea carelor — un fel de trăsurele pe două roți trase de doi sau patru cai. Cursa e cîștigată de Diomede, regele Argonului. Urmează cîteva probe de pugilat (strămoșul boxului în care concurenții se loveau cam pe unde apucau). Aiax, o namilă de om cît un munte, pretinde că la trîntă nu poate să-i reziste nimeni. Ulise însă pe loc se oferă să-l înfrunte. Îi vedeți, și-au uns trupurile cu ulei de măsline, și-au dat cu nisip pe palme, apoi au început lupta. Deși mai scund și mai subțirel, Ulise e însă grozav de șiret : sare și se-nvîrte ca o sfîrlează în jurul adversarului, îl lovește cu piciorul în genunchi (dovadă că lupta era liberă) și-i alunecă lui Aiax printre degete cînd acesta vrea să-l apuce. Apoi, deodată, îi pune adversarului o piedică cu piciorul stîng, iar cu dreapta îl împinge în piept așa de puternic, încît Aiax zboară șapte pași prin aer și cînd cade face și... „hîc !" Tot pe primul loc iese Ulise și la proba de alergare. Ca premiu el primește din partea lui Ahile, care tot timpul a fost și pe post de arbitru, o frumoasă cană de argint.

După cum vedeți, grecii vechi practicau aproape aceleași sporturi ca și celelalte popoare din antichitate și tot cu scopul de a deveni războinici cît mai puternici și mai pricepuți. Numai că la ei se organizau concursuri în toată legea, cu arbitrii, galerie, cu premii pentru cîștigători, competițiile acestea fiind pentru ei, totodată, minunate prilejuri de petrecere, de afirmare a forței și îndemînării, aducătoare de prestigiu și renume.

C. DIACONU

SĂPTĂMÎNA SPORTIVĂ

O dată cu deschiderea noului an școlar, au început să fie reamenajate bazele sportive, să fie reparat echipamentul, au început antrenamentele și chiar competițiile. Iată cîteva vești :

● Lamele hîrlețelor, tîrnăcoapelor, mușcau din pămîntul străjuit de arbori. S-au fixat apoi barele de salcîm (cioplite de pionieri) pe terenul de fotbal și pe cel de volei. Așadar a mai rămas să aflăm în curînd numele fotbalistului care va scutura mai întîi plasa de in, numele celui care va fi campion pe pista stadionului. De asemenea, care clasă de la *Școala generală* din *satul Țepeș Vodă*, comuna *Movila Miresei*, raionul *Brăila*, va înregistra prima victorie pe terenul de volei. Pînă atunci însă așteptăm... notele cronometrelor.

● La Școala generală din comuna Vad, raionul Sighet, funcționează un centru de gimnastică și atletism pentru copii. Antrenîndu-se de două ori pe săptămînă, elevii sportivi au reușit să execute cumpene, spagat, exerciții la bîrnă și paralele. Cu prilejul duminicilor cultural-sportive ansamblul centrului a dat programe demonstrative în comunele Rona de Sus, Berbești, Călinești și, de curînd, în orașul Sighetul Marmației.

● La *Liceul nr. 2* din *Bîrlad* handbalul este foarte îndrăgit. Aici sînt echipe de fete și de băieți pe clase, selecționate pe școală, se organizează întîlniri cu reprezentativele celorlalte școli. Săptămîna aceasta băieții au susținut un meci cu echipa Liceului nr. 3 pe care au învins-o cu scorul concludent de 12-5.

● Zilele trecute la *Școala generală* din comuna *Itrimia*, raionul *Tîrnăveni* au avut loc întreceri atletice. Probele de alergări, sărituri în înălțime și lungime au fost cel mai viu disputate. Pioniera *Fulop Elena* a parcurs 50 m plat în 5,5 secunde.

Slavici, bunic. (Fotografie inedită).

AMINTIRI DESPRE SLAVICI

Într-o seară, ca multe altele, ușa de la camera lui Ion Slavici se deschise încetișor. Copiii lui intrară pe vîrful picioarelor, fiecare cu cîte un scăunel în brațe. Fără să scoată o vorbă, ei se așezară în jurul mesei de lucru.

Slavici însă arăta foarte preocupat. Ascuțea pene de gîscă. Și zgomotul, ca un zgreapțăn de pisică la ușă, se unea cu răsuflările abia ținute ale celor șase copii care se foiau pe loc nerăbdători. Ei o îndemnară din ochi pe Fulvioara, surioara lor, o fetiță deobicei guralivă și îndrăzneață. Dar Fulvioara tăcea. Cînd se născuse ea, tatăl avea patruzeci și trei de ani. Iar acum, era cu părul aproape alb. Așa că fetiței nu-i venea să creadă că tatăl ei a fost și el un ținc vioi, subțirel și negricios, căruia i se spunea „Ieni al Lenii Savului din Șiria".

„Te-am ruga, să ne mai spui dumneata odată, cum... atunci... știi dumneata, cînd erai mic și..." cuteză pînă la urmă Fulvioara.

Slavici îi tăie vorba cu o singură privire încruntată. Căci tocmai în seara trecută, cînd veneau de la București, (pe vremea aceea locuiau la Turnu Măgurele, unde Slavici cu soția sa conduceau Institutul Pedagogic Oteteleșanu) au zărit dincolo de barieră o ceată a lui Papuc: un băiețel cu ghetuțe noi, dar murdare, o fetiță lăiață, ce avusese cîndva o fundă în păr, care acum îi atîrna de vîrful unei șuvițe gata să cadă în bot ca un avion și, în sfîrșit, purtat cînd de unul cînd de altul, cel mai mic frate care urla pe semne de mult de foame și urît, că acum cîrîia numai răgușit.

Mama spusese cutremurată tatălui: „Ia privește, Slavici, (așa-i spunea ea, nu „Ion") la copiii aceia!" Și tatăl răspunse: „Bine, Eleonoro, da' ăștia sînt copiii noștri!"

Copiii fuseseră lăsați în grija unei educatoare de la școală, iar ei au pîndit un moment „prielnic" și au dispărut prin portița din spatele grădinii. Așa că acum tatăl, în loc să le povestească, i-a înșirat pe treptele largi și a pus mîna pe foarfecă. Îi tundea! !... Norocul lor că a intervenit mama să-i „salveze". Peste cîtva timp, fetițele s-au trezit cu cozi de împletit și băieții cu frumusețe de breton.

Copiii erau bucuroși să plece mereu la drum și Slavici îi lua cu el. Verile, la Bușteni, închiria un măgăruș pentru bagaje și întreaga ceată lua munții la asalt, de la un capăt la altul.

Prietenul tatii, marele Caragiale rîdea: „Ce, frate, sînteți capre? Înțeleg copiii, dar tu, Slavici, om bătrîn, ce minte ai?"

Slavici avea însă un mare dor de drumeție. La Măgurele, în nopțile cu lună, ieșea pe cîmp cu elevii școlii și, în marea liniște, alături de aburul pămîntului, de razele de lună, de foșnet de vînt, de țîrîit de cosași și de greieri, se ridica și un glăscior de copil:

„Iese luna dintr-un nor
Și-mi aprinde-n suflet dor"...

Slavici era un gospodar desăvîrșit. Îl vedeai mereu în parcul de la Măgurele altoind pomii, împiedicat adeseori de Fulvioara. Cineva îi spusese fetiței că în globurile colorate puse printre flori, pe cîte un piciorus ca de barză, stă ghemuită o zînă mică. Și oricît își lipea nasul de globuri, nu-și zărea decît proprii ei ochi, măriți și deveniți sașii de prea mare apropiere. Dezamăgită, se ținea scai de tatăl ei, iscodindu-l. Dar Slavici n-avea vreme. Îl înfuria că satul era năpădit de oțetari și salcîmi. Uneori umbla din casă-n casă, și vorbea cu oamenii să pună pomi fructiferi. Ajunsese să taie singur oțetarii de prin curți, sub cuvînt că strică aerul și nu-s buni nici de foc. Dădea copiilor cîte o para, pentru fiecare ou de cioară adus și spart în fața lui, ca să stîrpească această pasăre stricătoare.

Iar pe Fulvioara o alunga cu cîte un: „Fată, nu te sfătoși cu mine!" Din casă năvălea deodată cine știe ce miros ațîțător, de pildă de mere coapte și fetița o ștergea într-acolo, uitînd ce voise mai înainte.

Toate acestea și cîte încă altele mi le povestea Fulvioara, ajunsă bunica mea, iar eu o ascultam atentă pînă ce adormeam sau tropăiam spre bucătărie, chemată poate de... același nemaipomenit miros de mere coapte.

Cristina STRUȚEANU

ALBUM CINEMATOGRAFIC

LUMINIȚA IACOBESCU

Data și locul nașterii: *15 mai 1943, București.*

Un amănunt biografic: *De mică, vizita cu pasiune muzeele și expozițiile de sculptură sau pictură. Totodată, îi plăceau lecturile literare. Colegele erau încredințate că va urma filologia. Abia după ce reușise cu succes la examenul de actorie, și-a mărturisit „taina": preocupările ei erau îndreptate spre împlinirea unui vis la care abia îndrăznea să se gîndească...*

Filmele în care a jucat: *„Tudor", „Camera albă", „Calea Victoriei".*

.. Și o surpriză pentru cititorii din Petroșeni: *De curînd, absolventă a Institutului de artă teatrală și cinematografică, Luminița a fost repartizată la teatrul din orașul lor!*

MIKLOS GABOR

Cunoscutul actor maghiar s-a născut în anul 1919 la Zalaegerszeg. După absolvirea Academiei de artă teatrală își începe cariera interpretînd piese muzicale. Totuși, forța deosebită a talentului i-a îngăduit să abordeze curînd, cu succes, roluri celebre ca Hamlet sau Iago, din repertoriul dramatic clasic. Pentru prima dată a apărut în fața obiectivului cinematografic în anul 1940, dar calitățile de actor al ecranului i-au fost remarcate în filmul „Undeva în Europa". Au urmat aproape 30 de roluri în filme ca: „Alba Regia", „Concertul mult visat", „La miezul nopții" și altele. Este căsătorit cu tot atît de populara artistă Eva Ruttkay, partenera sa în multe piese și filme.

Peripeții nemaivăzute și nemaiauzite, corăbii în plin naufragiu, aventuri extraordinare prin care eroul (de fapt autorul însuși) trece cu bine... Într-adevăr, concursul literar al TEATRULUI DE PĂPUȘI din TIMIȘOARA, inițiat la începutul acestui an, a îndemnat copiii să umple o sumedenie de pagini. În timpul acesta, Marioara Suba, elevă în clasa a VI-a din comuna Margina, cosea un model național, închipuind o fetiță aidoma ei, hrănind niște puișori aurii. Cu toate că uneori, Marioara scria poezii, gîndul de a le trimite la concurs o umplea de sfială. Și ea încerca să uite, născocind povestea acestor puișori. Tata, după ce a citit versurile, a sfătuit-o să le pună într-un plic...

Dana Ardevan, din clasa a IV-a B a Școlii generale nr. 19 din Arad, e mai... îndrăzneață. Are acasă, ascuns printre manuale, un caiet voluminos în care obișnuiește să-și noteze întîmplările. Uneori ele sînt foarte interesante. O excursie i-a prilejuit prietenia cu un grup de copii, tulburați în jocurile lor de un băiat cu păr țepos și porniri războinicoare. Trebuia să aibă și el un necaz, să înțeleagă urîțenia faptelor sale și să se schimbe.

Simona Dima, din clasa a II-a A a Școlii generale nr. 10 din Timișoara, pentru că este mai mică, dorind să dea o lecție unui leneș, a însuflețit cu imaginația ei jucăriile, ca să-l judece.

Astfel, fără întîmplări formidabile, dar inspirate din viața obișnuită cu sensibilitate și talent, au fost scrise lucrările premiate ale concursului. Și, spre marea bucurie a autoarelor, lucrările se află acum dramatizate în spectacolul „A.B.C.D. și elefănțelul Bimbo", sub îndrumarea regizoarei FLORICA TEODORU, directoarea teatrului. Dîndu-le împlinirea artei, scena a cuprins în dreptunghiul ei vrăjit imaginile copilăriei, unde copacii sînt numai contur și numele lor poate fi ghicit doar după fructele desenate, puișorii se prefac în smălțuirile minunate ale motivelor folclorice, jucăriile vorbesc firesc între ele și, toate se petrec așa cum copiii le povestesc copiilor...

Maria PETRE

ÎN ATENȚIA CELOR CARE ÎNDRĂGESC REBUSURILE ȘI JOCURILE DISTRACTIVE. ÎN NUMĂRUL VIITOR AL „SCÎNTEII PIONIERULUI" VA APARE UN CONCURS DE JOCURI ȘI PROBLEME DISTRACTIVE. PARTICIPAȚI ÎN NUMĂR CÎT MAI MARE.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața „Scînteii" telefon 17 60 10, 17 60 20; Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii".
40361